

Streszczenie

Wciąż niewiele wiadomo na temat intuicji i jej roli w podejmowaniu decyzji. Celem przedstawionej pracy doktorskiej jest odkrycie czym jest intuicja i jaka jest jej rola w procesie podejmowania decyzji w organizacjach. Z uwagi na to, że eksperci są postrzegani za członków organizacji o największych predyspozycjach do skutecznego wykorzystywania intuicji, w badaniu wzięli udział pracownicy o takim właśnie poziomie umiejętności.

Od czasu zanegowania przez Simona paradygmatu racjonalnego wyboru, pojawiły się nowe podejścia wyjaśniające proces podejmowania decyzji, a intuicja zyskała zainteresowanie badaczy jako istotny element wspierający ten proces. Prezentowana praca doktorska opisuje najnowsze odkrycia i nowe teorie na temat ludzkiego rozumowania i podejmowania decyzji. Na podstawie przedstawionych wyników badań eksploracyjnych, zostały pokazane nowe wnioski warte dalszego zgłębienia. Prezentowana praca badawcza składa się z trzech badań przeprowadzonych na ekspertach: analitykach z wydziału kryminalnego policji, lekarzy oraz konsultantów executive search. Badania te opierają się na obserwacji ekspertów w czasie podejmowania decyzji w swojej pracy oraz na wywiadach. Transkrypcje wywiadów zostały przeanalizowane z wykorzystaniem metody jakościowej znanej jako „Emergent Themes Analysis”. Wyniki pierwszego i drugiego badania pokazały, że eksperci wykorzystują intuicję, aby zidentyfikować problem i obszar poszukiwania rozwiązania. Następnie, interpretują oni intuicję, co pozwala im wyznaczyć kierunek zbierania i analizy informacji. W czasie zbierania i analizy informacji, eksperci znajdują rozwiązanie poprzez wgląd. Wyniki trzeciego badania pokazały, że intuicji towarzyszy impuls emocjonalny, który podpowiada w jakim stopniu można zaufać intuicji. To znaczy, w momencie dużej intensywności impulsu, osoba decyzyjna automatycznie akceptuje intuicję jako prawidłową. Przy niższej intensywności zaczyna ona poszukiwania informacji potwierdzających intuicję, a przy jeszcze niższej intensywności, decydent zaczyna wątpić w słuszność wykorzystania intuicji w danej sytuacji. Wyniki badań pozwoliły zaprezentować jak interakcja intuicji z analizą pozwala decydentom rozwiązywać trudne problemy i podejmować prawidłowe decyzje. Na podstawie wyników badań i najnowszych odkryć na temat ludzkiego rozumowania, został stworzony model decyzyjny, który opisuje proces podejmowania decyzji przez ekspertów w sytuacji braku kluczowych danych. Wyniki badań mogą zostać wykorzystane do prowadzenia szkoleń z intuicyjnego podejmowania decyzji w organizacjach oraz do zaprojektowania systemu wspierającego podejmowanie decyzji w sytuacjach braku kluczowych faktów.